

Broedvogelinventarisatie 2020 in 't Overbosch, Voorhout

Ineke Laroo, Ineke van Dijk & Kees Schilder

Voor het achtste opeenvolgende jaar hebben we in het voorjaar de aanwezige broedvogels in 't Overbosch geïnventariseerd. 't Overbosch is een klein restant van een landgoedbos, dat in de 19e eeuw is aangelegd in de (Romantische) Engelse landschapsstijl. Het ligt als een driehoek langs de Leidse Vaart en de Rijnsburgerweg in Voorhout. Het is ongeveer 3 hectare groot.

We hebben in de periode van 7 maart tot en met 21 mei acht bezoeken aan 't Overbosch gebracht, 6x bij zonsopgang, 1x overdag en 1x 's avonds. In deze tabel vindt u het overzicht van de tellingen in 2020 en in de zeven voorafgaande jaren.

De aantallen in voorgaande jaren kunnen soms iets afwijken van de getallen genoemd in artikelen over broedvogelinventarisaties in 't Overbosch in eerdere jaargangen van de Strandloper. De reden is dat we alle data hebben ingevoerd in het telproject Broedvogelmonitoring (BMP) van SOVON. Op basis van de telgegevens heeft dit programma het aantal broedgevallen automatisch berekend.¹

Soort	Jaar	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	gemid- deld	2020
Boomkruiper		3	4	3	4	3	4	3	3	4
Boomvalk		1							0	
Bosuil			2	1					0	1
Ekster				1						1
Gaai				1			1	1	0	1
Groene Specht		1	1	1	1		1		1	2
Grote Bonte Specht		1	2	1	1	2	2	2	2	2
Halsbandparkiet		2	1	1	2	2	1	2	2	2
Heggenmus			1	1			1		0	
Holenduif		1	1	2	3	2	1	1	2	2
Houtduif		2	5	9	8	4	5	3	5	5
Kauw		8	5	7	8	4	6	4	6	6
Koolmees		10	11	10	13	9	9	9	10	14
Merel		6	6	6	8	7	7	6	7	6
Nijlgans		1		1	1	1			1	
Pimpelmees		9	9	10	11	7	6	7	8	10
Roodborst		5	3	6	4	3	4	5	4	5
Tijftjaf		3	6	4	5	3	4	4	4	5
Tuinfluit									0	1
Turkse Tortel			1				1		0	
Vink		1	2	3	7	3	2	1	3	4
Waterhoen		1	1	1	1		1		1	1
Wilde Eend		2	2	1	1	2		1	1	2
Winterkoning		6	8	7	9	10	8	10	8	7
Zanglijster		1	1	1	1	1	1	2	1	2
Zwarte Kraai		1				1			0	
Zwartkop		1			3	4	5	4	2	6
# broedparen		66	72	78	91	68	70	65	73	89
# broedsoorten		21	20	22	19	18	20	17	19	22

¹ Met uitzondering van de data van 2013, omdat het SOVON-computersysteem de gegevens van dat jaar verkeerd heeft weergegeven.

De tabel laat duidelijk zien dat 2020 een goed broedjaar was voor de vogels in 't Overbosch. Zowel het aantal broedgevallen als het aantal broedende soorten was hoger dan het langjarig gemiddelde. Na een aantal jaren van daling is er weer duidelijk sprake van herstel. Voor zover wij weten zijn in de wijde omgeving geen gebieden te vinden waar de broedvogeldichtheid zo hoog is als in 't Overbosch van Voorhout.

De meest voorkomende broedvogels waren de Koolmees, Pimpelmees, Winterkoning, Kauw, Merel, Houtduif, Roodborst en Tjiftjaf. Dat was in de voorgaande jaren ook al zo. Zij zijn samen verantwoordelijk voor 2/3 van alle broedgevallen. In het voorjaar kun je deze vogelsoorten overal in het bos horen zingen.

Broedvogels die dit jaar opvallend goed deden, waren de Koolmees, Pimpelmees en Zwartkop (maar ook de Boomkruiper, Bosuil, Ekster, Gaai, Groene Specht, Roodborst, Tjiftjaf, Vink en Zanglijster lieten goed van zich horen). De Vink is zich, na een aantal jaren van achteruitgang tijdens de aanleg van de rotonde over de Leidse Vaart, aan het herstellen. Voor het eerst hadden we ook een broedende Tuinfluiter. En we hebben een recordaantal broedgevallen van de Zwartkop geteld in 2020.

De stabiele broedsoorten (die elk jaar in 't Overbosch broeden), waren in 2020 weer allemaal aanwezig: de Boomkruiper, Grote Bonte Specht, Halsbandparkiet, Houtduif, Kauw, Koolmees, Merel, Pimpelmees, Roodborst, Tjiftjaf, Vink, Winterkoning en Zanglijster. De Merel en Winterkoning broedden in 2020 wel iets minder dan in voorgaande jaren.

Heel bijzonder was het broedgeval van de **Bosuil**. Dat hadden we voor het laatst in 2015 meegemaakt. In maart en april hebben veel mensen kunnen genieten van de drie donzige jongen die uit het nest waren gekomen en een veilige zitplaats hadden gevonden op een hoge tak. Helaas hebben ze het voorjaar niet overleefd, waarschijnlijk door voedseltekort of toch versterking van honden want de bosuil zat veelal laag tussen de struiken verborgen.

De Kool- en Pimpelmezen waren weer de meest voorkomende broedvogels. In het bos tref je vaak nog meer Kauwen aan, maar een aantal daarvan gebruikt 't Overbosch alleen als rustplek (en broedt elders).

Naar verwachting zal de vijver volgend jaar worden uitgebaggerd en een betere verbinding krijgen met het aangrenzende polder- en boezemwater.

Hopelijk wordt het water dan een aantrekkelijker rust- en broedplaats voor watervogels, zoals eenden, Meerkoet, Waterhoen en – wie weet – de IJsvogel.

Bosuil jongen in 't Overbosch